2024/2674

14.10.2024

KOMISJONI OTSUS (EL) 2024/2674,

26. juuli 2024,

riigiabi „SA.39235 (2015/C) – Ungari – Reklaamikäibe maksustamine“ kohta

(teatavaks tehtud numbri C(2024) 5283 all)

(Ainult ungarikeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

1. Menetlus

(1) 2014. aasta juulis sai komisjon teada, et Ungari oli võtnud vastu seaduse reklaamimaksu kohta ([1]) (2014. aasta XXII seadus, edaspidi „reklaamimaksu seadus“), mille kohaselt kuulus maksustamisele reklaamitegevusest tulenev käive (edaspidi „reklaamimaks“). Komisjon palus 13. augusti ja 1. detsembri 2014. aasta kirjadega Ungari ametiasutustelt teavet. Ungari ametiasutused vastasid 2. oktoobri ja 16. detsembri 2014. aasta kirjadega.

(2) Komisjon teatas 2. veebruari 2015. aasta kirjas Ungari ametiasutustele, et kavatseb oma otsusega anda korralduse peatada nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 ([2]) artikli 11 lõike 1 kohase abi maksmine. Ungari ametiasutused esitasid selle kirja kohta oma märkused 17. veebruari 2015. aasta kirjaga.

(3) Komisjon algatas 12. märtsi 2015. aasta otsusega ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse (edaspidi „menetluse algatamise otsus“) ja andis korralduse peatada kõnealuse meetme suhtes määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 11 lõike 1 kohase abi maksmine.

(4) Menetluse algatamise otsus ja abi maksmise peatamise korraldus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([3]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama selle meetme kohta märkusi.

(5) Komisjon sai märkused kolmelt huvitatud isikult ja edastas need Ungari ametiasutustele, andes neile võimaluse vastata.

(6) 21. aprillil 2015 saatsid Ungari ametiasutused komisjonile reklaamimaksu seaduse muutmise ettepaneku eelnõu. 8. mail 2015 küsis komisjon Ungarilt kavandatud muudatuste kohta teavet.

(7) Ungari võttis reklaamimaksu seaduse muutmise seaduse vastu 4. juunil 2015. Muutmisseadus jõustus 5. juulil 2015.

(8) 6. juuli 2015. aasta kirjas esitas Ungari oma kommentaarid menetluse algatamise otsuse ja huvitatud isikute märkuste ning selgitused reklaamimaksu seaduses tehtud muudatuste kohta.

([1]) Parlament võttis 2014. aasta XXII seaduse vastu 11. juunil 2014 ja see jõustus 18. juulil 2014.

([2]) Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj); kehtetuks tunnistatud ja asendatud nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([3]) ELT C 136, 24.4.2015, lk 7.

(9) 4. novembril 2016 tegi komisjon otsuse Ungari reklaamikäibe maksustamise meetme kohta ([4]) (edaspidi „lõplik otsus“). Komisjon tunnistas meetme ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks riigiabiks, kohustas abi tagasi nõudma ja lõpetas ametliku uurimismenetluse.

(10) Ungari ametiasutused teatasid 16. detsembril 2016 komisjoni talitustele, et kavatsevad vastavalt lõpliku otsuse põhjendusele 96 võtta vastu seaduse, millega reklaamimaks kaotatakse, ning et selle asemel võetakse tulevikus vastu uus seadus.

(11) Ungari esitas lõpliku otsuse peale tühistamishagi, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 16. jaanuaril 2017 (kohtuasi T-20/17).

(12) 16. detsembril 2016 ning 26. jaanuaril ja 17. veebruaril 2017 toimus komisjoni talituste ja Ungari kirjavahetus. Selle põhjal korraldati 27. veebruaril 2017 konverentskõne, kus arutati reklaamimaksu kaotamist.

(13) 15. mail 2017 tühistas Ungari tagasiulatuvalt kuni 30. juunini 2017 kehtinud reklaamimaksu ja asendas selle uue reklaamimaksuga (vt põhjendus 23). Reklaamimaksu seaduse muudatus jõustus 1. juulil 2017 ([5]).

(14) Üldkohus tühistas lõpliku otsuse 27. juuni 2019. aasta otsusega kohtuasjas T-20/17 Ungari *vs.* komisjon ([6]). Üldkohus leidis, et komisjon ei ole tõendanud riigiabi olemasolu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

(15) 23. juulil 2019 muutis Ungari jälle reklaamimaksu seadust ja peatas reklaamimaksu kuni 2022. aasta detsembrini ([7]).

(16) Komisjon esitas 6. augustil 2019 Üldkohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse. 16. märtsi 2021. aasta otsusega kohtuasjas C-596/19 P ([8]) jättis Euroopa Kohus komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata ja Üldkohtu otsuse muutmata.

(17) Kuna Üldkohus lõpliku otsuse tühistas ja Euroopa Kohus selle tühistamise kinnitas, on ametlik uurimismenetlus endiselt pooleli ja selle lõpetamiseks on vaja otsust.

2. **Meetme taust ja kirjeldus**

(18) Menetluse algatamise otsuses analüüsitud meede on reklaamimaks, mis kehtestati Ungaris 18. juulil 2014 jõustunud reklaamimaksu seaduse ja selle hilisemate (4. juuli ja 18. novembri 2014. aasta) muudatustega (edaspidi „reklaamimaksu seadus“).

(19) Reklaamimaks oli ülesehituse poolest järsult progresseeruv. Maksumäär ulatus 0 %-st väikese reklaamikäibega ettevõtjate puhul kuni 50 %-ni suure reklaamikäibega ettevõtjatele (edaspidi „2014. aasta versioon“). Maksumäärad olid järgmised:

— kuni 0,5 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 0 %;

— 0,5–5 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 1 %;

— 5–10 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 10 %;

— 10–15 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 20 %;

— 15–20 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 30 %;

— üle 20 miljardi forinti suuruse käibe puhul: 50 % ([9]).

([4]) Komisjoni 4. novembri 2016. aasta otsus (EL) 2017/329 meetme SA.39235 (2015/C) (ex 2015/NN) kohta, mida Ungari on rakendanud reklaamikäibe maksustamisel (ELT L 49, 25.2.2017, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/329/oj).
([5]) Muutmisseadus on 2017. aasta XLVII seadus, mis võeti vastu 15. mail 2017 ja jõustus 1. juulil 2017.
([6]) Üldkohtu 27. juuni 2019. aasta otsus kohtuasjas Ungari *vs.* komisjon (T-20/17, EU:T:2019:448).
([7]) 2019. aasta LXXIII seadus, vastu võetud 23. juulil 2019.
([8]) Euroopa Kohtu 16. märtsi 2021. aasta otsus kohtuasjas komisjon *vs.* Ungari, C-596/19 P, ECLI:EU:C:2021:202.
([9]) Kõrgeimat määra suurendati alates 1. jaanuarist 2015 40 %-lt 50 %-le (2014. aasta LXXIV seadus).

(20) Pärast menetluse algatamise otsuse vastuvõtmist muutis Ungari reklaamimaksu seadust 2015. aasta LXII seadusega, mis võeti vastu 4. juunil 2015. Sellega nähti kuueastmelise maksuskaala asemel ette kahe maksumääraga süsteem (edaspidi: „2015. aasta versioon“). Maksumäärad olid järgmised:

— kuni 100 miljoni forinti suuruse käibe puhul: 0 %;

— üle 100 miljoni forinti suuruse käibe puhul: 5,3 % ([10]).

(21) 2016. aasta novembris lõpetas komisjon ametliku uurimismenetluse negatiivse lõpliku otsusega.

(22) Lõplikus otsuses on käsitletud nii reklaamimaksu 2014. kui ka 2015. aasta versiooni. Komisjon leidis, et 2015. aasta versioon põhines samal progresseerumise põhimõttel ja selle kohaselt oli väiksematel ettevõtjatel võrreldes suurematega eelis, nagu see oli olnud ka 2014. aasta versiooni puhul.

(23) Pärast lõpliku otsuse vastuvõtmist muutis Ungari reklaamimaksu 2017. aasta reklaamimaksu muutmise seadusega ([11]). Selle seadusega:

— kehtestati lõpliku otsusega siseturuga kokkusobimatuks tunnistatud reklaamimaksu (st maksu 2014. ja 2015. aasta versioonid) asemel uus reklaamimaksu versioon; ([12])

— nähti ette, et tühistatud reklaamimaksu alusel ajavahemikul 18. juulist 2014 kuni 30. juunini 2017 deklareeritud ja tasutud maksu käsitatakse Ungari maksuseadustiku kohaselt enammakstud maksuna ja selle suhtes kohaldatakse maksuseadustikus sätestatud maksutagastusreegleid ([13]).

3. **Meetme kehtetuks tunnistamine**

(24) Alates reklaamimaksu seaduse jõustumisest kehtinud ja juba tasutud maksu kohta on 2017. aasta XLVII seaduses sätestatud, et hiljemalt 30. juunil 2017 lõppenud majandusaastate puhul:

— *„deklareeritud ja tasutud maksu käsitatakse maksuseadustiku tähenduses enammaksena, mille tagastamist reguleerivad maksuseadustiku sätted maksutagastuse kohta. Riigi maksuhaldur teatab § 3 lõikes 1 nimetatud maksukohustuslastele, kellel on õigus maksutagastusele käesoleva jao alusel, reklaamimaksu tagastamise võimalusest ja tingimustest“;*

— *„maksu, mis on hiljemalt 30. juunil 2017 lõppenud maksustamisaastate eest deklareeritud, kuid mis on veel tasumata, ei tule maksta“.*

(25) 2017. aasta XLVII seaduse jõustumise ajal kehtinud Ungari maksuseadustiku sätete kohaselt ([14]) on enammakse olukord, kus maksukohustuslase maksukontol on suurem summa, kui ta on kohustatud maksudena tasuma.

(26) Seega kui maksukohustuslane oli reklaamimaksu tasunud, siis põhjendustes 24 ja 25 osutatud sätete alusel tekkis maksumaksja kontol maksukrediit.

(27) Maksuseadustiku kohaselt on maksukohustuslasel enammaksmisest tuleneva maksukrediidi kasutamiseks mitu võimalust.

([10]) Muudatusega kehtestati tagasiulatuva kohaldamise süsteem koos valikuvõimalusega: maksukohustuslane võis varasemate aastate osas valida, kas kasutada 2015. aasta kahe määraga süsteemi või jääda 2014. aasta kuueastmelise progresseeruva maksuskaala juurde.

([11]) Muutmisseadus on 2017. aasta XLVII seadus, mis võetu vastu 15. mail 2017 ja jõustus 1. juulil 2017).

([12]) 2017. aasta XLVII seaduse § 1.

([13]) 2017. aasta XLVII seaduse § 2.

([14]) 2003. aasta XCII seadus maksusüsteemi kohta, vastu võetud 10. novembril 2003 (§ 43). Komisjon märgib, et maksuseadustikku on hiljem muudetud, kuid asjaomaste sätete sisus ei ole muudatusi tehtud (2017. aasta CL seadus maksusüsteemi kohta, mis võetu vastu 14. novembril 2017 ja jõustus 1. jaanuaril 2018 (§ 74)).

(28) Esiteks võib maksukohustuslane taotleda, et enam makstud summast kaetaks mõne muu maksuliigi maksukohustus ([15]). Teiseks võib maksukohustuslane, kellel ei ole maksuvõlga ja kes on täitnud oma maksudeklaratsiooni esitamise kohustuse, taotleda enammakstud summa tagastamist ([16]). Kolmandaks võib enammakstud summa jääda maksuhaldurile, kes katab sellest maksumaksja tulevased sama maksuliigi maksukohustused ([17]).

(29) Seega tühistati 2017. aasta XLVII seadusega ajavahemiku 2014 kuni 30. juunini 2017 eest tasumisele kuulunud reklaamimaks täies ulatuses ning selle ajavahemiku jooksul tasutud reklaamimaks tagastati või kasutati maksukohustuslaste muude maksukohustuste katmiseks.

(30) Komisjon märgib, et Euroopa Kohus tunnistas kohtuasjas C-596/19 P tehtud otsuses, ([18]) et 2017. aasta XLVII seadusega oli kõnealune maksumeede tunnistatud tagasiulatuvalt kehtetuks ([19]).

(31) Eeltoodut arvesse võttes järeldab komisjon, et kuna Ungari on tagasiulatuvalt tühistanud reklaamimaksu, mille suhtes oli algatatud ametlik uurimismenetlus, ning sellest tulenevalt kustutanud vastavad maksuvõlad ja tagastanud tasutud maksud, on ametliku uurimismenetluse ese minetatud.

4. **Järeldus**

Kuna Ungari on meetme tagasiulatuvalt tühistanud, ei ole ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse jätkamine põhjendatud ja menetlus tuleks seetõttu lõpetada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

12. märtsil 2015 ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 alusel juhtumi SA.39235 suhtes algatatud menetlusel puudub ese, mistõttu menetlus lõpetatakse.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel, 26. juuli 2024

Komisjoni nimel
juhtiv asepresident
Margrethe VESTAGER

([15]) 2003. aasta XCII seadus maksusüsteemi kohta, vastu võetud 10. novembril 2003 [§ 43 lg 5]: *„Maksuhaldur kannab taotluse korral enammakstud summa maksukohustuslase näidatud maksukontole“.*

([16]) 2003. aasta XCII seadus maksusüsteemi kohta, vastu võetud 10. novembril 2003 [§ 43 lg 6]: *„Kui maksukohustuslasel ei ole maksuvõlga ja ta on maksu deklareerimise kohustuse täitnud, võib maksuhaldur eraldada ülejäänud summa tagastamiseks“.*

([17]) 2003. aasta XCII seadus maksusüsteemi kohta, vastu võetud 10. novembril 2003 [§ 43 lg 6]: *„Kui sellist eraldist ei tehta, arvestab maksuhaldur enammakstud maksu hiljem tasumisele kuuluvast maksust maha. Maksuhaldur võib ülejäänud summa tagasi maksta üksnes juhul, kui maksjal ei ole tema ees avalik-õiguslikku võlga, mis tuleb sisse nõuda maksudena.“*

([18]) Vt Euroopa Kohtu otsuse punkt 22.

([19]) Selle kohta vt ka eespool viidatud Üldkohtu otsus kohtuasjas T-20/17, punkt 31.